

การพัฒนาองค์ประกอบสมรรถนะความร่วมมือสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา A Development of Competency Factors for Collaboration among Primary Students

รุจิรัตน์ รุ่งหัวไฟ¹

E-mail: krurujirut@gmail.com

คนุชดา จามจุรี²

ศิริยุภา พูลสุวรรณ³

วิยวุฒม์ อยู่ในศีล⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย และรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 2,145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบสอบถามต้นแบบสมรรถนะความร่วมมือ และ 2) แบบสอบถามโมเดลสมรรถนะความร่วมมือ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ 2 วิธี คือ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และ 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ผลการวิจัยพบว่า โมเดลสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม ด้านความสนใจ ด้านการเคารพ และยอมรับผู้อื่น และด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โมเดลมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 31.036 ($p = 0.054$) ดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) = 0.998

คำสำคัญ: องค์ประกอบสมรรถนะความร่วมมือ การวิเคราะห์องค์ประกอบ นักเรียนชั้นประถมศึกษา

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁴ อาจารย์ ดร. สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

This descriptive research aimed to develop competency factors for collaboration among primary students by using a structural relationship model. The research samples were 2,145 students. The research tools were an exploratory factor analysis questionnaire and a second order confirmatory factor analysis questionnaire. The data were statistically analyzed by exploratory factor analysis and second order confirmatory factor analysis. The research found that the model for competency factors for collaboration among primary students had high construct validity. The model was composed of 5 factors: group processing analysis, individual and group work interaction, attention, respect and acceptance and discussion with $\chi^2 = 31.036$ ($p = 0.054$), GFI = 0.998.

Keyword: competency factors for collaboration, factor analysis, primary students

บทนำ

ความร่วมมือได้กลายเป็นประเด็นสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน และสำหรับในชั้นเรียนความร่วมมือมีความสำคัญเพิ่มขึ้นด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการ ประการแรกสถานที่ทำงานเปลี่ยนแปลงไป ต้องการความร่วมมือในการทำงานและการทำงานเป็นทีมมากขึ้น และประการที่สอง การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการ ความคิด และวิธีการสร้างความรู้ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู (Imagine Education, 2012, p.1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lee (2007, p.1) ที่กล่าวว่า ในการพัฒนานักเรียน เราไม่ได้พัฒนาเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ แต่เราจะต้องพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่จะนำไปสู่การ

เอื้ออาทรและการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ทักษะหนึ่งที่จะทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ได้ก็คือ ความร่วมมือ เมื่อเราร่วมมือกันความคิดจะถูกแบ่งปัน วิธีการใหม่ๆ และดีกว่าจะถูกพัฒนาขึ้น ปัญหาจะได้รับการแก้ไข ความก้าวหน้าของนักเรียนจะมากขึ้น ผลงานของนักเรียนก็就会被ประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ ความร่วมมืออย่างแท้จริงจะเกิดขึ้นจากการทำงานกลุ่มเท่านั้น กลุ่มที่สมาชิกทุกคนรู้สึกว่าการสร้างสรรค์ผลงานของพวกเขา มีคุณค่าเป้าหมายมีความชัดเจน พวกเขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และทุกคนได้รับการยอมรับนับถือ เป้าหมายของการสร้างความเข้าใจในเรื่องความร่วมมือกัน ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การทำงานร่วมกับผู้อื่น แต่ความร่วมมือกันจะมุ่งเน้นที่กิจกรรมที่สมาชิกแต่ละคนได้ความรู้ใหม่ ความเข้าใจใหม่ ในระหว่างที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ การแบ่งปัน การสร้างสรรค์ การ

สะท้อนและรับฟังความคิดเห็นเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการ และผลลัพธ์ที่ได้จะกลายเป็นผลรวมของการพัฒนาความเข้าใจร่วมกัน (Imagine Education , 2012, p.1)

ปัจจุบันความร่วมมือเป็นมากกว่าการทำงานร่วมกันเป็นทีม ความร่วมมือจะก่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ และวิธีการแก้ปัญหาแบบใหม่ๆ ที่หลอมรวมจากมุมมอง ประสบการณ์ และความรู้ที่จะช่วยทำให้เราทำงานได้สำเร็จ (Callahan et al., 2009; Green, 2009) จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ สามารถให้คำจำกัดความของความร่วมมือได้ 2 นัยนัยแรก ความร่วมมือ เป็นกลยุทธ์ที่ใช้เพื่อให้การดำเนินงานร่วมกันระหว่างกลุ่มหรือองค์กรประสบความสำเร็จ นัยที่สอง ความร่วมมือเป็นพฤติกรรมการทำงานที่มีความร่วมมือ ความหมายของทั้งสองนัยมีความเหมือนกันและต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการใช้ความร่วมมือเป็นกระบวนการดำเนินงาน(mean) หรือจุดหมายของการใช้ความร่วมมือ(end) (จุฑาทิพย์ สว่างสุวรรณ, 2548, น.1) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความร่วมมือในฐานะที่เป็นจุดหมายของการใช้ความร่วมมือ (end) ซึ่งเป็นความร่วมมือที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยการทำงานร่วมกันของบุคคลนั้นอาจเป็นการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาศัยความรับผิดชอบของแต่ละคนในการทำงานที่ได้วางแผนร่วมกันประสบความสำเร็จ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการเรียนรู้ร่วมกัน แต่จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่

เกี่ยวข้องพบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่ยังไม่มีการศึกษาเรื่องความร่วมมือในฐานะที่เป็นผลลัพธ์สุดท้ายหรือเป้าหมายต่างๆ ที่ความร่วมมือเป็นทักษะที่สำคัญต่อผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังไม่มีงานวิจัยเล่มใดที่ศึกษาโมเดลสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในบริบทที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาโมเดลสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยมีแนวคิดที่ว่าความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจใด เป็นความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตลอดกระบวนการตั้งแต่ร่วมคิดและร่วมปฏิบัติ ซึ่งแต่ละคนแสดงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกทุกคน มีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ทำงานร่วมกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาองค์ประกอบของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ 2 วิธี คือ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแปรที่นำมาศึกษาสามารถจัดเข้าองค์ประกอบเชิงสำรวจของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้
2. โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับ

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความเที่ยงตรง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ครอบคลุม 4 ด้านคือ

1. ด้านความรู้
2. ด้านทักษะ
3. ด้านความสามารถ
4. ด้านคุณลักษณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) และใช้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (structural relationship model) กระบวนการวิจัยประกอบด้วย 2 ตอนคือ การพัฒนาองค์ประกอบเชิงสำรวจ และการพัฒนาองค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังนี้

1. การพัฒนาองค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยการสร้างองค์ประกอบต้นแบบจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษา แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA)
2. การพัฒนาองค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยการนำองค์ประกอบที่เป็นผลการพัฒนาองค์ประกอบเชิงสำรวจในข้อ 1 มาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียน

ชั้นประถมศึกษา แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis: 2nd order CFA)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบเชิงสำรวจ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 1,250 คน จากการสุ่มสองขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยสุ่มจากภูมิภาค 5 ภูมิภาค และสุ่มโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จาก 5 โรงเรียน จาก 5 ภูมิภาค

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบเชิงยืนยัน คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน 1,250 คน จากการสุ่มสองขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยสุ่มจากภูมิภาค 5 ภูมิภาค และสุ่มโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จาก 5 โรงเรียน จาก 5 ภูมิภาค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 2 ฉบับ คือ

1. แบบสอบถามต้นแบบสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการพัฒนาองค์ประกอบเชิงสำรวจ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่มีต่อรายการตัวแปรเกี่ยวกับสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน 42 ตัว ครอบคลุมสมรรถภาพ 4 ด้าน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 โครงสร้างต้นแบบของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ด้าน	องค์ประกอบ
ด้านความรู้	1. ความรู้
ด้านทักษะ	1. ทักษะการสื่อสาร 2. ทักษะการทำงานเป็นทีม 3. ทักษะการแก้ปัญหา 4. ทักษะการตัดสินใจ
ด้านความสามารถ	1. ความสามารถในการสร้างสรรค์และปรับปรุงผลงาน 2. ความสามารถในการจัดการความขัดแย้ง 3. ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์
ด้านคุณลักษณะ	1. การมีจุดมุ่งหมาย/เป้าหมาย ที่ชัดเจนร่วมกัน 2. ความเคารพและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3. การมีอำนาจในการตัดสินใจร่วมกัน 4. การมีความรับผิดชอบร่วมกัน

2. แบบสอบถามโมเดลสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการพัฒนาองค์ประกอบเชิงยืนยัน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อให้ได้องค์ประกอบที่

สามารถนำไปใช้ศึกษาสมรรถภาพได้ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามโครงสร้างที่ได้จากการพัฒนาองค์ประกอบเชิงสำรวจในข้อ 1 ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรคัดสรรจำนวน 42 ตัวครอบคลุมสมรรถนะ 5 ด้าน จำแนกเป็นองค์ประกอบ 12 องค์ประกอบ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 โครงสร้างสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ด้าน	องค์ประกอบ
ด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing analysis)	1. การสร้างสรรค์และปรับปรุงผลงาน 2. ทักษะการแก้ปัญหา 3. ทักษะการสื่อสาร 4. ทักษะการตัดสินใจ 5. ภาวะผู้นำ
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ การทำงานกลุ่ม (individual and group work interaction)	1. การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ 2. การไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3. การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน 4. การตัดสินใจร่วมกัน
ด้านความสนใจ (attention)	1. ความสนใจ
ด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น (respect and acceptance)	1. การเคารพและยอมรับผู้อื่น
ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (discussion)	1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นการนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนตอบและรับคืน โดยตรง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจากนักเรียนจำนวน 1,050 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 ของนักเรียนจำนวน 1,250 คน ที่กำหนดไว้

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษา เป็นการนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนตอบและรับคืน

โดยตรง ได้รับแบบสอบถามกลับมาจากนักเรียนจำนวน 1,095 คน คิดเป็นร้อยละ 87.60 ของนักเรียนจำนวน 1,250 คน ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ดังนี้

1. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจากข้อมูลนักเรียนชั้นประถมศึกษา ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก

ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจากข้อมูลนักเรียนชั้นประถมศึกษา ด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.80

ผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA)

1.1 ผลการทดสอบความเหมาะสมของชุดตัวแปรที่นำมาศึกษา โดยการวิเคราะห์ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy พบค่า KMO หรือ MSA เท่ากับ 0.974 ซึ่งมากกว่า .80 แสดงว่าตัวแปรชุดนี้มีความเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดีมาก ตามเกณฑ์ของ Kim and Mueller (อ้างใน นางลักษณ์, 2538) และผลการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า ตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรต่างๆ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์องค์ประกอบได้

1.2 ผลการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (principal component analysis) พบค่าความร่วมกัน (communality) ของตัวแปรแต่ละตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบโครงสร้างสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา รวมทั้งหมดจำนวน 42 ตัว มีค่าอยู่ระหว่าง

0.299 - 0.568 เป็นขนาดปานกลาง-มาก มีแนวโน้มที่น่าจะสามารถเข้าอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้

1.3 ผลการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (orthogonal rotation) ด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (varimax) พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าไอเกน มากกว่า 1 มีเพียง 6 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 สามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้มากที่สุดถึงร้อยละ 29.266 ส่วนองค์ประกอบที่ 2 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.771 องค์ประกอบที่ 3 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.096 องค์ประกอบที่ 4 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 2.760 องค์ประกอบที่ 5 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 2.469 และองค์ประกอบที่ 6 อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 2.385 เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวแปร (eigenvalues) มีค่ามากกว่า 1 และถือเอาค่าน้ำหนักปัจจัยองค์ประกอบ (factor loading) ของตัวแปรแต่ละตัวขององค์ประกอบนั้นมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และประกอบด้วยตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไปตามวิธีของไกเซอร์ (Kaiser) พบว่า มี 5 องค์ประกอบที่เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณา จึงทำให้เหลือตัวแปรทั้งหมด 40 ตัวแปร และมีตัวแปรที่ถูกสกัดออกไป 2 ตัวแปร

องค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบที่ปรับแล้วนี้ได้รับการตั้งชื่อให้สื่อความหมายได้ สอดคล้อง ครอบคลุมรายการตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

องค์ประกอบ	ตัวแปร
ด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing analysis)	1. การสร้างสรรค์และปรับปรุงผลงาน 2. ทักษะการแก้ปัญหา 3. ทักษะการสื่อสาร 4. ทักษะการตัดสินใจ 5. ภาวะผู้นำ
ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ การทำงานกลุ่ม (individual and group work interaction)	1. การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ 2. การไว้วางใจซึ่งกันและกัน 3. การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน 4. การตัดสินใจร่วมกัน
ด้านความสนใจ (attention)	1. ความสนใจ
ด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น (respect and acceptance)	1. การเคารพและยอมรับผู้อื่น
ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (discussion)	1. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

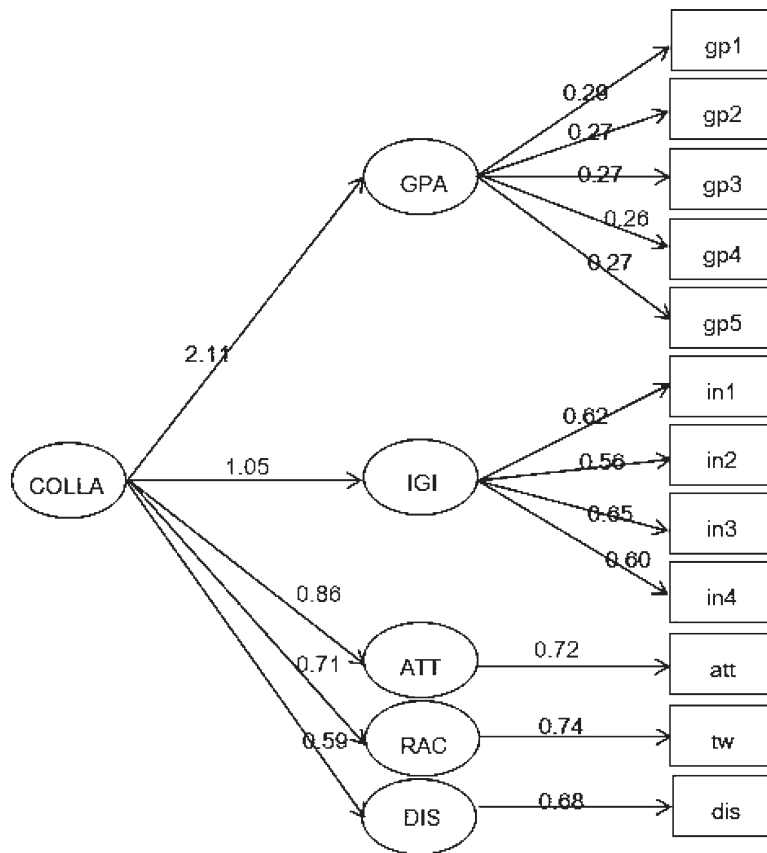
2. ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (2nd order CFA)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง เป็นการวิเคราะห์เพื่อยืนยันใน 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 เพื่อยืนยันว่า 12 องค์ประกอบข้างต้น จัดเป็นองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ประเด็นที่ 2 เพื่อ

ยืนยันว่าองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ข้างต้น ประกอบกันเป็นสมรรถนะความร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์พบว่า 12 องค์ประกอบดังกล่าวจัดเป็นองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลัก 5 ด้านจริง และองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ประกอบกันเป็นสมรรถนะโดยรวม ดังรายละเอียดในภาพที่ 1 และตาราง 4 ดังนี้

Chi-Square=31.04, df=20, P-value=0.05472, RMSEA=0.016

ภาพที่ 1 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของสมรรถนะความร่วมมือ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ตาราง 4 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2

	ค่าดัชนี	เกณฑ์การพิจารณา
χ^2	31.036	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
p	0.054	>.05
df	20	-
GFI	0.998	ค่าเข้าใกล้ 1
AGFI	0.990	ค่าเข้าใกล้ 1
RMR	0.005	ค่าเข้าใกล้ 0
RMSEA	0.016	ค่าเข้าใกล้ 0

จากภาพที่ 1 และตาราง 4 พบว่า โมเดลองค์ประกอบของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี เนื่องจากมีค่าสถิติวัดความกลมกลืนผ่านเกณฑ์ดีทุกตัว แสดงว่า โมเดลมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างดี

จากภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่า สมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน คือ

1. ด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing analysis)
2. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม (individual and group work interaction)
3. ด้านความสนใจ (attention)
4. ด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น (respect and acceptance)
5. ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (discussion)

ซึ่งมาจากองค์ประกอบย่อยในด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม 5 องค์ประกอบ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม 4 องค์ประกอบ ด้านความสนใจ 1 องค์ประกอบ ด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น 1 องค์ประกอบ และด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น 1 องค์ประกอบ รวมเป็น 12 องค์ประกอบ คือ

1. ภาวะผู้นำ (GPA1)
2. ทักษะการแก้ปัญหา (GPA2)
3. ทักษะการสื่อสาร (GPA3)
4. การสร้างสรรค์และปรับปรุงผลงาน (GPA4)

5. ทักษะการตัดสินใจ (GPA5)
6. การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ (IGI1)
7. การไว้ใจซึ่งกันและกัน (IGI2)
8. การตัดสินใจร่วมกัน (IGI3)
9. การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (IGI4)
10. ความสนใจ (ATT1)
11. การเคารพและยอมรับผู้อื่น (RAC1)
12. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (DIS1)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจพบว่า โครงสร้างใหญ่ของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา มี 5 ด้าน คือ ด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม ด้านความสนใจ ด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น และด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จัดเป็นองค์ประกอบได้ 12 องค์ประกอบ จากตัวแปรคัดสรร 40 ตัว

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่ 2 ของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า โมเดลประกอบสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน จากองค์ประกอบย่อย 12 องค์ประกอบ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างดี เนื่องจากโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าสถิติวัดความกลมกลืนผ่านเกณฑ์ดีทุกตัว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาโมเดลสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์กรประกอบที่ 1 ด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing analysis) สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ 29.266% ประกอบด้วยตัวแปร 16 ตัว ดังนี้ เมื่อมีการทำงานกลุ่ม ฉันถูกเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม, ฉันบอกได้ว่าอะไรคือปัญหาที่ต้องแก้ไข, เมื่อเกิดปัญหา ฉันหาวิธีในการแก้ไขปัญหาได้เสมอ, ฉันบอกความคิดของตนเองให้เพื่อนเข้าใจได้, ฉันใช้เป้าหมายของกลุ่มเป็นเป้าหมายในการทำงานของตนเอง, ฉันเสนอความคิดเห็นให้เพื่อนในกลุ่มทราบ, ฉันเป็นคนมุ่งมั่นในการทำงาน, ฉันสามารถบอกข้อดีข้อเสียของวิธีการแก้ปัญหาที่คิดมาได้, เพื่อนๆ ในกลุ่มจะทำตามสิ่งที่ฉันทำเป็นตัวอย่างเสมอ, ฉันทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จตามกำหนด โดยไม่ต้องติดตามทวงถาม, ในการทำงานฉันจะหาข้อมูลมาช่วยในการตัดสินใจ, ฉันชอบคิดทำสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพก่อนลงมือทำงาน ฉันต้องคิดก่อนว่าจะทำอะไร, ถ้าพบว่างานที่ทำอาจไม่สำเร็จ ฉันจะเปลี่ยนวิธีทำงาน, ฉันสามารถทำความเข้าใจถึงสิ่งที่เพื่อนพูดให้ฉันฟังได้, เมื่อมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของกลุ่ม ฉันจะบอกให้เพื่อนๆ รู้ทันทีเมื่อพิจารณาในภาพรวมของตัวแปรย่อยๆ ในองค์กรประกอบนี้เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงาน เช่น เมื่อเกิดปัญหา ฉันหาวิธีในการแก้ไขปัญหาได้เสมอ ฉันบอกได้ว่า

อะไรคือปัญหาที่ต้องแก้ไข ฉันสามารถบอกข้อดีข้อเสียของวิธีการแก้ปัญหาที่คิดมาได้ เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงทักษะการแก้ปัญหา ฉันบอกความคิดของตนเองให้เพื่อนเข้าใจได้ ฉันสามารถทำความเข้าใจถึงสิ่งที่เพื่อนพูดให้ฉันฟังได้ เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงทักษะการสื่อสาร ในการทำงานฉันจะหาข้อมูลมาช่วยในการตัดสินใจ เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงทักษะการตัดสินใจ ฉันชอบคิดทำสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อให้ผลงานออกมามีคุณภาพก่อนลงมือทำงาน ฉันต้องคิดก่อนว่าจะทำอะไร เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างสรรค์และปรับปรุงผลงาน เมื่อมีการทำงานกลุ่ม ฉันถูกเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มเพื่อน ๆ ในกลุ่มจะทำตามสิ่งที่ฉันทำเป็นตัวอย่างเสมอ เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำ ซึ่งทั้งทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจ ความสามารถในการสร้างสรรค์และปรับปรุงผลงาน และภาวะผู้นำ มีโครงสร้างเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงาน ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์กรประกอบนี้ว่า องค์กรประกอบด้านการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (group processing analysis) ซึ่งการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน มีการวางแผน ดำเนินงานตามแผน ประเมินผลงาน และปรับปรุง ผลงานร่วมกัน การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มจะเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นเพื่อสะท้อนความให้เห็นถึงการทำงานของกลุ่มและปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายของกลุ่มและรักษาความสัมพันธ์ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ เมื่อทำการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มจะช่วยทำให้กลุ่มเกิดกระบวนการเรียนรู้และการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น เนื่องจากการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มจะทำให้ได้ข้อมูลป้อนกลับหรือข้อเสนอแนะให้แก่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพวกเขา นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มทักษะการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ (Smith, 1996) ซึ่งการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม และผลงานของกลุ่ม

2. องค์ประกอบที่ 2 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม (individual and group work interaction) สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ 3.771% ประกอบด้วยตัวแปร 14 ตัว ดังนี้ ฉันช่วยเหลืองานเพื่อนในกลุ่มอย่างเต็มที่, ฉันมักพูดถึงเพื่อนในทางที่ดี, ถ้าฉันแบ่งงานให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มทำ พวกเขาจะพอใจกับงานที่ได้รับ, ฉันมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของกลุ่ม, ก่อนมีการตัดสินใจ ฉันจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน, ฉันเชื่อว่าเพื่อนที่ดีจะไม่เอาर्डเอาเปรียบกัน, ฉันมีส่วนกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม, ฉันยอมรับเป้าหมายของการทำงานของกลุ่ม, ฉันไม่เคยพูดพาดพิงถึงบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย, ฉันจะหาคำพูดที่ทำให้การทะเลาะกัน

เป็นไปในทางที่ดีขึ้น, ฉันจะหาเหตุผลมาก่อนตัดสินใจ, ฉันแสดงความยินดีกับเพื่อนเมื่อเพื่อนได้รับคำชมเชยจากครู, ฉันต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะทำเสียก่อน จึงจะทำงานตามที่ครูมอบหมายได้, ถ้าจะทำงานตามที่ครูมอบหมายให้สำเร็จ ฉันต้องรู้ขั้นตอนในการทำงานนั้น ๆ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของตัวแปรย่อย ๆ ในองค์ประกอบนี้เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม เช่น ฉันช่วยเหลืองานเพื่อนในกลุ่มอย่างเต็มที่ ฉันแสดงความยินดีกับเพื่อนเมื่อเพื่อนได้รับคำชมเชยจากครู เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ ฉันเชื่อว่าเพื่อนที่ดีจะไม่เอาर्डเอาเปรียบกัน ฉันมักพูดถึงเพื่อนในทางที่ดี ฉันไม่เคยพูดพาดพิงถึงบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการไว้ใจซึ่งกันและกัน ฉันยอมรับเป้าหมายของการทำงานของกลุ่ม ฉันมีส่วนกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ก่อนมีการตัดสินใจ ฉันจะรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของกลุ่ม เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งทั้งการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ การไว้ใจซึ่งกันและกัน การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และการตัดสินใจร่วมกัน มีโครงสร้างเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม ซึ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการทำงานกลุ่ม

เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน และสามารถรักษาสัมพันธ์ภาพไว้ได้ยืนยาว เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและการทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่มและปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความร่วมมือ แสดงความคิดเห็น ยอมรับความคิดเห็น มีมนุษยสัมพันธ์ ประสานการทำงาน ปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนบรรลุผลสำเร็จ (สุวิทย์ มูลคำ และ อรมัย มูลคำ, 2551, น.134) ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมของความร่วมมือตามแนวคิดของมหาวิทยาลัยแห่งสเตรทไคลด์ (University of Strathclyde, 2013) ที่ระบุว่าทักษะความร่วมมือเป็นความสามารถในการทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สำคัญ คือ ความสามารถในการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ และความสามารถในการบรรลุเป้าหมายของงาน

3. องค์ประกอบที่ 3 ด้านความสนใจ (attention) สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ 3.096% ประกอบด้วยตัวแปร 4 ตัว ดังนี้ ฉันชอบที่จะทำกิจกรรมที่ฉันชอบ, ถ้าได้ทำในสิ่งที่ฉันชอบ ฉันจะตั้งใจทำมากกว่าปกติ, ฉันรู้ว่าตนเองมีความสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษ, ฉันจะถามเมื่อไม่เข้าใจในสิ่งที่เพื่อนพูด เมื่อพิจารณาในภาพรวมของตัวแปรย่อยๆ ในองค์ประกอบนี้เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ เช่น ถ้าได้ทำในสิ่งที่ฉันชอบ ฉันจะตั้งใจทำมากกว่าปกติ ฉันชอบที่จะทำกิจกรรมที่

ฉันชอบ ฉันรู้ว่าตนเองมีความสนใจเรื่องใดเป็นพิเศษ เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านความสนใจ ซึ่งความสนใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีจิตใจจดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยความรู้สึกชอบ เอาใจใส่ กระตือรือร้น และมีความมานะพยายาม ตลอดถึงมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ในสิ่งนั้นๆ ความสนใจเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นใกล้เคียงกับทัศนคติ แต่เกิดขึ้นก่อนทัศนคติ เป็นความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวก โดยมีสถานการณ์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนั้น ถ้ามีความสนใจเกิดขึ้นก็จะเกิดความประสงค์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรม หรือมีอาการสนุกสนาน เพลิดเพลินใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนั้นอาจมีช่วงขณะหนึ่งหรืออาจถาวร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของแต่ละบุคคลและประสบการณ์ ทำให้ความสนใจของแต่ละบุคคลมีสภาพแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พาวเวลล์ (Powell, 1963, p.330) ที่กล่าวว่า ความสนใจ หมายถึงแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งประกอบไปด้วยความสนใจภายนอก (extrinsic interest) เป็นความสนใจที่เกิดขึ้นจากแรงจูงใจภายนอกที่มากระทำต่อบุคคล เช่น การให้รางวัล การชมเชย เป็นตัวที่ทำให้เราสนใจเรียนหรือสนใจปฏิบัติกิจกรรมที่มีเครื่องล่อเหล่านั้น และความสนใจภายใน (intrinsic interest) เป็นความสนใจที่เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคลที่มุ่งจะกระทำใดๆ ให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลเกิดขึ้นจากความพร้อม ความ

ต้องการ ความถนัด ประสบการณ์ และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม และอาจเปลี่ยนแปลงตามวัยและกาลเวลาของแต่ละบุคคล ความสนใจเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ มีความพยายามในการเรียน อันจะส่งผลทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน (พระมหาสนิท บุญอ่อน, 2549, น.99)

4. องค์ประกอบที่ 4 ด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น (respect and acceptance) สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ 2.760% ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัว ดังนี้ ฉันทยอมรับการตัดสินใจของเพื่อน, ฉันทรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน, ฉันทยอมรับการแสดงออกของเพื่อนในแบบที่เขาเป็น เมื่อพิจารณาในภาพรวมของตัวแปรย่อยๆ ในองค์ประกอบนี้เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเคารพและยอมรับผู้อื่น เช่น ฉันทยอมรับการตัดสินใจของเพื่อน ฉันทรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการเคารพและยอมรับผู้อื่น ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านการเคารพและยอมรับผู้อื่น ซึ่งการเคารพและยอมรับผู้อื่นเป็นการให้เกียรติและเคารพในความคิดของผู้อื่น การเคารพและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงเปิดใจที่จะรับฟังความเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากความคิดของตัวเอง สมาชิกทุกคนต้องตระหนักว่า สมาชิกทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน และความสำเร็จของกลุ่มจะเกิดขึ้นได้จากความพยายามของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ในขณะที่เดียวกันสมาชิกแต่ละคนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ ดังนั้นความสำเร็จ

ของบุคคลและของกลุ่มจึงขึ้นอยู่กับกันและกัน ดังนั้นแต่ละคนต้องรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน และในขณะที่เดียวกันก็ช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ด้วย เพื่อประสบความสำเร็จหรือได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน (Johnson, Johnson and Holubec, 1998, pp.4-7) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแมทเทสซิชและมอนซี (Mattessich & Monsey, 1992) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของสมาชิก เช่น การเคารพซึ่งกันและกัน เข้าใจและเข้าใจกัน การชื่นชมสมาชิกทุกภาคส่วน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลทำให้ความร่วมมือประสบผลสำเร็จ

5. องค์ประกอบที่ 5 ด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (discussion) สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้ 2.496% ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัว ดังนี้ ฉันทคุยกับเพื่อน เมื่อฉันทมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อน, ถ้าไม่มีความรู้ในเรื่องที่คร่อมอบหมายให้ทำ ฉันททำงานนั้นออกมาได้ไม่ดี, ฉันทจะถามความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของตัวแปรย่อยๆ ในองค์ประกอบนี้เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น ฉันทยอมรับการตัดสินใจของเพื่อน ฉันทจะถามความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เป็นพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า องค์ประกอบด้านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นการรับฟังข้อมูลจากผู้อื่น และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานในสถานการณ์ต่างๆ การแลกเปลี่ยน

ความรู้เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์และความรู้ของอีกคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เพื่อพัฒนาความรู้ของบุคคลให้เป็นความรู้ของกลุ่ม และเป็นความรู้ขององค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์กรและการสร้างสรรค์สังคม การแลกเปลี่ยนความรู้เป็นกระบวนการสำคัญขั้นตอนหนึ่งของการจัดการความรู้ ที่ทำให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การต่อยอดความรู้ และการสร้างความรู้ใหม่ โดยมุ่งสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ การที่คนจะแลกเปลี่ยนความรู้กันได้นั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นๆ ก่อน จึงมาเรียนรู้จากข้อดีของกันและกัน จากประสบการณ์ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี (best practice) จากการทำงานที่ประสบความสำเร็จมาก่อน นำมาประยุกต์และสร้างเป็นความรู้ใหม่ที่ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม ทำให้เกิดกระบวนการของการสร้างความรู้ เป็นวงจรความรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาให้ดีกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Imagine Education (2012, p.1) ที่กล่าวว่า ความร่วมมือไม่ใช่เป็นเพียงแค่การทำงานร่วมกับผู้อื่น แต่ความร่วมมือจะมุ่งเน้นที่กิจกรรมที่สมาชิกแต่ละคนได้ความรู้ใหม่ ความเข้าใจใหม่ ในระหว่างที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ การแบ่งปัน การสร้างสรรค์ ซึ่งการสะท้อนและรับฟังความคิดเห็นเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

องค์ประกอบของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นนี้ มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรองรับ และได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ 2 ครั้ง คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง และพบว่ามี ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างดี จึงสามารถนำไปใช้ศึกษาสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

องค์ประกอบของสมรรถนะความร่วมมือ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้อย่างเหมาะสมสำหรับศึกษาสมรรถนะความร่วมมือ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา หากต้องการศึกษาสมรรถนะความร่วมมือ ของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขตัวแปรและองค์ประกอบให้เหมาะสมกับบริบทของระดับการศึกษานั้นๆ และนำตัวแปรและองค์ประกอบที่ปรับแล้วนี้ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างใหม่ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และ/หรือ องค์ประกอบเชิงยืนยัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- จุฑาทิพย์ สว่างสุวรรณ. (2548). *การพัฒนาตัวบ่งชี้และโมเดลสาเหตุและผลของการร่วมมือรวมพลังของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปรียญานิพนธ์ ค.ด. (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาสนิท บุญอ่อน. (2549). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของสามเณรผู้เรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์เดิม กับการสอนตามคู่มือครู*. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฟาฏินา วงศ์เลขา. (2553). *กลไกขับเคลื่อนการศึกษาก้าวสู่ประชาคมอาเซียน*. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2555 สืบค้นจาก <http://www.thai-school.in.th/tringam/data-56804/>
- ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล. (2555). เอกสารประกอบการบรรยายหัวข้อ “ทิศทางและนโยบายการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน”. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2555 สืบค้นจาก http://www.nsdv.go.th/main/attachments/123_16-2012srivikar.pdf
- สุวิทย์ มูลคำ; และอรรถัย มูลคำ. (2551). *19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- Callahan, S., Schenk, M., & White, N. (2009). *Building a collaborative workplace*. Retrieved October 30, 2012, from <http://www.slideshare.net/ShawnCallahan/building-a-collaborative-workplace>
- Green, F. (2009). *Building Collaboration Skills Collaboration 2009 Learn it Live it Love it*. Retrieved October 30, 2012, from <http://www.Fgreen@IdeaEncore.com/BuildingCollaborationSkills>
- Imagine Education. (2012). *21st Century Skills Collaboration*. Retrieved October 20, 2012, from <http://knowledgeportal.pakteachers.org/sites/knowledgeportal.pakteachers.org/files/resources/21st%20Century%20skills%20Collaboration.pdf>

- Johnson, D., Johnson, R., & Holubec, E. (1998). *Cooperation in the classroom*. Boston: Allyn and Bacon.
- Lee, W. (2007). *Collaboration: A Must for Teachers in Inclusive Educational Settings*. Retrieved October 30, 2012, from <http://education.shu.edu/pt3grant/lee/collaboration.html>
- Mattessich, P. & Monsey, B. (1992). *Collaboration: What makes it work*. St. Paul, MN. Amherst Wilder Foundation.
- OECD. (2003). *The Definition and Selection of Key Competencies*. Retrieved October 20, 2012, from <http://www.oecd.org/edu/statistics/deseco>
- Powell, M. (1963). *The Psychology of Adolescence*. Indianapolis: Bobbs-Merrill Co.
- Smith, K. A. (1996). *Cooperative Learning: Making "Groupwork" work*. In Bonwell, C. & Sutherlund, T., Eds., *Active learning: Lessons from practice and emerging issues*. New Directions for Teaching and Learning 67, 71-82. San Francisco: Jossey-Bass.
- ThaiPLC. (2555). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2555 สืบค้นจาก http://www.ThaiPLC.org/21st_Century_Learning_Skills.pdf
- University of Strathclyde. (2013). *Teamwork & Collaboration Skills*. Retrieved April 10, 2013, from <http://www.strath.ac.uk/careers/skills/peopleskills/teamwork/collaborationskills/>